

CAPITOLUL I: Prezentarea teritoriului și a populației acoperite - analiza diagnostic - Max. 5 pag.

1. Caracteristici geografice

Teritoriul GAL Confluente Moldave are în componență 7 localități rurale, toate aparținând județului Bacău: Berzunți, Buhoci, Cleja, Faraoni, Letea Veche, Livezi și Nicolae Bălcescu. Aria teritorială are o suprafață de 355.75 kilometri pătrați și o populație de 37461 locuitori, **densitatea înregistrând valoarea de 105.3 loc./km².**

Aria teritorială a GAL se evidențiază prin varietatea reliefului, acesta având caracteristici de câmpie, podiș, deal și depresiune subcarpatică, precum și caracteristici montane. Varietatea reliefului influențează și clima locală, teritoriul încadrându-se în climatul continental de dealuri și podișuri, în districtul climatic al Subcarpaților, al Podișului Moldovei, precum și în sectorul de climă montană. Varietatea reliefului și a climei din teritoriu a dus la formarea mai multor tipuri de sol, în general brune și brune argiloiluviale, cu un conținut ridicat de humus, ce asigură o fertilitate bună terenurilor agricole. De asemenea, și hidrografia teritoriului este dezvoltată și variată, fiind constituită atât din ape de suprafață (râurile Siret, Bistrița, Tazlău, Trotuș), cât și din numeroase ape subterane freatice.

2. Caracteristici demografice ale populației

Conform datelor înregistrate la RP din anul 2011, teritoriul GAL are o populație de **37461 locuitori¹**. Structura populației pe sexe evidențiază faptul că în teritoriu nu există diferențe semnificative între numărul bărbaților (18741 persoane) și cel al femeilor (18720 persoane). În ceea ce privește distribuția populației pe grupe de vârstă, se evidențiază că în aria teritorială a GAL predomină populația cu vârsta cuprinsă între 15 - 64 ani (64.9%). Populația tânără, cu vârsta cuprinsă între 0 - 14 ani, reprezintă 20.9% din totalul populației, această pondere fiind superioară valorilor înregistrate la nivel județean (18.0%), regional (18.6%) și național (15.9%). Populația vârstnică (65 ani și peste) înregistrează cea mai scăzută pondere din totalul populației GAL (14.2%). Îmbătrânirea demografică este un proces ce s-a accentuat la nivelul României, fapt ce are consecințe sociale și economice complexe. La nivelul GAL populația tânără o depășește numeric pe cea vârstnică, înregistrându-se un indice de îmbătrânire demografică de 0.7 (fiind inferior celui de la nivel județean - 0.9, de la nivel regional - 0.9, respectiv național - 1), ceea ce evidențiază faptul că pe termen lung nu va fi afectată capacitatea de dezvoltare a zonei. Pe teritoriul GAL numărul născuților vii este inferior numărului decedaților, înregistrându-se astfel un **spor natural negativ**. Menținerea acestui fenomen va avea efecte negative asupra economiei deoarece populația reprezintă una dintre cele mai importante resurse de bogăție a unui teritoriu. Rata de natalitate înregistrată pe teritoriul GAL este de 10.0‰. În ceea ce privește rata de mortalitate, GAL (14.7‰) înregistrează o valoare mai ridicată față de cele înregistrate la nivel național (12.5‰), regional (12.4‰) și județean (13.2‰). Pe teritoriul GAL, numărul persoanelor sosite cu domiciliul este superior față de cel al persoanelor plecate cu domiciliul, evidențiindu-se astfel un spor migratoru pozitiv ce favorizează creșterea numărului de locuitori din teritoriu.

Analiza componenței etnice evidențiază faptul că populația GAL este relativ omogenă. Astfel, la nivelul anului 2011, românii (34205 persoane) dețineau cea mai ridicată valoare în structura etnică a teritoriului. Potrivit RP, populația de pe teritoriul GAL mai are în

¹ <http://www.recensamantromania.ro/rezultate-2/>

componentă și alte minorități etnice, precum: romi (746 persoane), maghiari (309 persoane), ceangăi (265 persoane), italieni (4 persoane) și germani (3 persoane). Valorificarea acestei diversități etnice contribuie la dezvoltarea economică și socială, respectiv la dezvoltarea durabilă a teritoriului. Localitățile din aria teritorială a GAL care la nivelul anului 2011 aveau în componență **comunități semnificative de romi** sunt comuna Berzunți (428 romi) și comuna Livezi (314 romi).

3. Agricultură -Suprafața fondului funciar din GAL este de 35575 hectare², dintre care 19134 ha reprezintă suprafața agricolă și 16441 ha suprafața neagricolă. Suprafața de teren arabil reprezintă 63.3% din totalul suprafeței agricole a teritoriului, ceea ce evidențiază faptul că agricultura reprezintă una dintre ramurile importante ale economiei GAL. De asemenea, repartitia suprafeței agricole în funcție de modul de folosință arată că pe următoarele poziții se situează suprafețele ocupate cu pășuni (21.8%) și fânețe (11.5%), acestea fiind favorabile creșterii animalelor. Pădurile și suprafețele ocupă cea mai mare parte din totalul suprafeței neagricole (71.9%). Condițiile de climă, relief și sol din teritoriu sunt propice pentru activitățile agricole, îndeosebi pentru creșterea animalelor și cultivarea plantelor (domeniu relevant în teritoriul GAL). Potrivit INS, 43.2% din totalul suprafeței agricole din teritoriu este cultivată, principalele culturi fiind cele de porumb (3608.36 ha), grâu (988.2 ha) și floarea soarelui (315.13 ha). Cereale precum orzul, orzoaia, ovăzul și secara sunt cultivate pe o suprafață de 72.3 ha. Creșterea animalelor reprezintă una dintre ocupațiile de bază ale locuitorilor din GAL. Agricultură, prin sector vegetal și zootehnic, reprezintă un **domeniu relevant** în teritoriul GAL deoarece majoritatea locuitorilor își desfășoară activitatea în agricultură, principala sursă de venit. Se evidențiază prin numărul ovinelor (14732 capete), bovinelor (6764 capete), suinelor (6279 capete), caprinelor (5796 capete), respectiv a albinelor (2708 familii). Calitatea și diversitatea producției agricole din teritoriul reprezintă unul dintre punctele forte ale dezvoltării acestuia, constituind un avantaj concurențial pentru producători și contribuind în mod semnificativ la patrimoniul cultural și gastronomic al teritoriului.

Folosirea unor sisteme de calitate de către producători prin care aceștia să fie recompensați pentru eforturile lor de a produce o gamă diversificată de produse de calitate este benefică pentru economia teritoriului.

4. Economie -În anul 2014, economia din teritoriul GAL era susținută de 470 societăți comerciale³, cele mai multe dintre acestea desfășurând activități în domeniul comerțului cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor - 36.2%, domeniul construcțiilor - 17.7%, respectiv în domeniul industriei prelucrătoare și extractive - 13.4%. Societățile comerciale ce activează în domeniul transportului și depozitării reprezintă 9.6%, iar cele din domeniul agriculturii, silviculturii și pescuitului cumulează o pondere de 4.3%. Astfel, se poate **observa o nevoie acută de investiții în domeniul agricol, precum și în domeniile de producție și servicii**. Totodată se remarcă **lipsa formelor asociative**, mai ales asocierea producătorilor agricoli, din cauza interesului scăzut și nivelului de conștientizare al producătorilor, problemelor economice și financiare (lipsa de resurse/credit), precum și a aspectelor privind pregătirea membrilor grupurilor de producători. **Sprjinirea formelor**

² <http://statistici.insse.ro/shop/index.jsp?page=tempo3&lang=ro&ind=AGR101B>

³ <http://www.listafirme.ro/>

asociative are drept scop stimularea constituirii și promovării acestora, de realizare a lanțurilor scurte și protejare a produselor agricole și alimentare tradiționale și locale.

5. Forță de muncă și nivel de trai

Populația activă reprezintă 47.6% din totalul populației existente pe teritoriul GAL, potrivit RP din anul 2011. Persoanele care realizează activități reprezintă cea mai mare parte din totalul populației active (16878 persoane). În ceea ce privește repartizarea populației ocupate pe activitățile economiei naționale, se evidențiază faptul că cei mai mulți localnici activează în domeniul agriculturii, silviculturii și pescuitului (57.9% din totalul populației ocupate), fapt ce validează importanța sectorului agricol în teritoriu. Următoarele ponderi sunt înregistrate în rândul populației ce realizează activități în sectorul construcțiilor (11.2%), în industrie (8.3%), respectiv în comerț (7.2%). La nivel teritorial există 972 șomeri, 368 dintre aceștia fiind în căutarea primului loc de muncă, iar 604 în căutarea unui alt loc de muncă. În ceea ce privește **rata șomajului**⁴ de pe teritoriul GAL (5.5%), aceasta este inferioară față de valorile de la nivel județean (7.2%), regional (6.6%) și național (7.3%).

Populația inactivă (19611 persoane) înregistrează o valoare mai ridicată față de populația activă din teritoriu (17850 persoane). Din totalul localnicilor ce formează populația inactivă, cei mai mulți sunt elevi/studenți (6768 locuitori) și pensionari (5074 locuitori).

În vederea identificării nivelului de dezvoltare al teritoriului GAL, s-au analizat **valorile indicelui de dezvoltare umană locală (IDUL)**⁵ pentru toate localitățile componente. Astfel, s-a evidențiat că din cele 7 comune care fac parte din GAL, 5 au un nivel de dezvoltare umană scăzut, și anume: comunele Berzunți (48.66), Buhoci (49.65), Cleja (53.12), Faraoani (51.85) și Livezi (53.12).

6. Caracteristici de mediu

Pe teritoriul GAL se regăsește Aria de protecție specială avifaunistică *Lacurile de acumulare Buhuși - Bacău - Bereș*⁶. Această zonă naturală protejată (Natura 2000) are o suprafață de 7.03 kilometri pătrați, fiind prezentă pe teritoriul a 4 comune (Cleja - 1.62 km², Faraoani - 0.42 km², Letea Veche - 2.1 km², Nicolae Bălcescu - 2.89 km²).

Teritoriul GAL cuprinde și 2 **zone cu valoare naturală ridicată (HNV)**⁷, acestea regăsindu-se în comunele Berzunți și Livezi, fapt ce dovedește că agricultura de tip tradițional poate fi una dintre principalele activități economice locale. De asemenea, aceste terenuri reprezintă un deosebit interes pentru conservarea naturii, întrucât există o faună și o floră sălbatică bogată și diversă.

În ceea ce privește colectarea deșeurilor, în toate localitățile din cadrul GAL există un sistem de colectare centralizat, localnicii ducând deșeurile menajere la tomberon. Colectarea și transportul deșeurilor se realizează prin intermediul operatorilor de salubritate.

7. Cultură și turism - Potrivit datelor înregistrate de Institutul Național al Patrimoniului, pe teritoriul GAL există 11 monumente istorice⁸, toate fiind monumente de interes local

⁴ <http://www.recensamantromania.ro/rezultate-2/>

⁵ <http://www.madr.ro/informari-dezvoltare-rurala/informari/actualitate-pndr-2014-2020/2748-draft-ghidul-solicitantului-pentru-participarea-la-selectia-strategiilor-de-dezvoltare-locala.html>

⁷ <http://www.madr.ro/informari-dezvoltare-rurala/informari/actualitate-pndr-2014-2020/2748-draft-ghidul-solicitantului-pentru-participarea-la-selectia-strategiilor-de-dezvoltare-locala.html>

⁸ <http://patrimoniul.gov.ro/images/LMI/LMI2010.pdf>

2

(Categoria B). Acestea se împart în două categorii: *monumente de arheologie* (Așezare - comuna Cleja, Situl arheologic de la Faraoani punct "Siliște" și punct "La S-E de sat" - comuna Faraoani, Așezare - comuna Livezi) și *monumente de arhitectură* (Ansamblul bisericii "Adormirea Maicii Domnului" - comuna Berzunți, Școală - comuna Cleja, Școală - comuna Faraoani, Conacul Lecca - comuna Letea Veche, Biserica de lemn " Sf. Dumitru" - comuna Livezi, Școală - comuna Nicolae Bălcescu).

Teritoriul GAL oferă posibilitatea practicării mai multor forme de turism (turism ecumenic, sportiv, de agrement, cultural), fapt ce favorizează creșterea economiei locale pe termen mediu și lung. Pe lângă monumentele istorice menționate anterior, alte puncte de atracție ale teritoriului sunt reprezentate de zonele de agrement de pe Valea Siretului, dar și de clubul privat de pescuit sportiv existent în comuna Letea Veche. De asemenea, turiștii au posibilitatea de a lua parte la diferitele evenimente ce se organizează an de an pe teritoriul GAL-ului, cum ar fi: Ziua Gospodarului (Comuna Buhoci), Festivalul tradițional "Ziua bradului" (comuna Livezi), precum și evenimente dedicate minorităților, în vederea afirmării, păstrării și dezvoltării identității culturale, etnice și religioase (comuna Cleja). În ceea ce privește infrastructura de turism, pe teritoriul GAL există 4 structuri de primire turistică, dintre care 2 pensiuni agroturistice (Comunele Letea Veche și Nicolae Bălcescu), o cabană turistică (Comuna Letea Veche) și o căsuță turistică (Comuna Cleja). În localitățile componente ale GAL, populația practică - deși frecvența acestor meșteșuguri este tot mai redusă - următoarele meșteșuguri tradiționale: olărit, împletituri din papură și răchită (coșuri, rogojini, panere, damigene etc.), prelucrarea lânii: țesături (covoare, păretare, lăicere, etc.), prelucrarea lemnului. **Aceste evenimente/meșteșuguri au ca scop îmbunătățirea calității vieții la nivel local, păstrarea identității locale, asigurarea accesului pentru vizitatori la patrimoniu local, prelungirea sezonului estival turistic etc., drept pentru care sunt considerate prioritare investițiile în aceste domenii.**

8. Sistemul de sănătate și asistență socială

Teritoriul GAL se evidențiază printr-o infrastructură sanitară relativ dezvoltată, existând 15 cabinete medicale de familie (proprietate publică), 10 cabinete stomatologice (proprietate publică), 7 farmacii (proprietate privată), 3 puncte farmaceutice (proprietate privată) și 2 laboratoare de tehnică dentară (proprietate privată). Serviciile de sănătate sunt asigurate de către 15 medici de familie, 8 medici stomatologi și 5 farmaciști. De asemenea, unitățile sanitare din teritoriul GAL, indiferent că activează în sectorul public sau privat, dispun de personal sanitar mediu (31 persoane).

În ceea ce privește grupurile defavorizate, în teritoriul GAL există **932 persoane cu dizabilități asistate**, dintre care 58.4% adulți, 28.8% copii și 12.9% bătrâni. De asemenea, în aria teritorială există și copii ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate (195 copii), cea mai mare parte dintre aceștia aflându-se în grija rudelor până la gradul IV. Familiile din teritoriu fără nici un venit sunt în număr de 960, iar cele beneficiare de alocația de susținere a familiei în număr de 1397. La nivel local există și 76 persoane vârstnice dependente, acestea necesitând ajutor din partea Administrației Publice Locale pentru a realiza activități.

Deși în teritoriu se identifică un număr ridicat de persoane defavorizate, **infrastructura socială este încă slab dezvoltată, existând doar un azil de bătrâni și o fundație ce sprijină familiile, vârstnicii, copii și tinerii aflați în situații de vulnerabilitate, dar este insuficient dezvoltată pentru nevoile din teritoriu.**

9. Sistemul de învățământ

Infrastructura de învățământ de pe teritoriul GAL este formată din 29 de școli primare și gimnaziale și din 29 grădinițe cu program normal. Cele 58 de unități școlare existente în aria teritorială a GAL-ului dispun de 206 săli de clasă (5.3% din județ), 22 laboratoare școlare (3.6% din județ), 8 săli de gimnastică (6.5% din județ), 8 terenuri de sport (4.8% din județ) și 4 ateliere școlare (3.1% din județ).

Populația școlară din teritoriul GAL se află în scădere, în special în rândul copiilor înscriși în grădinițe. Dacă la nivelul anului 2011, în teritoriu existau 5036 școlari și preșcolari, în anul 2014 numărul acestora a ajuns la 4621, înregistrându-se o scădere cu 8.2%. În această perioadă, numărul copiilor înscriși în grădinițele din teritoriu a scăzut cu 32.2%, iar numărul elevilor înscriși în învățământul gimnazial (inclusiv special) a scăzut cu 4.0%. Numărul elevilor înscriși în învățământul primar (inclusiv special) a înregistrat o evoluție pozitivă în ultimii ani, în 2014 existând cu 4.9% mai mulți astfel de elevi comparativ cu 2011.

10. Urbanism - Infrastructura de utilități existentă în cadrul unui teritoriu are o deosebită importanță în consolidarea dezvoltării durabile, reflectându-se direct și în calitatea vieții localnicilor. Din acest punct de vedere, aria teritorială a GAL este mai dezvoltată comparativ cu media zonei rurale a județului Bacău și a regiunii Nord-Est. Astfel, potrivit datelor înregistrate la RP și Locuințelor din anul 2011, în teritoriu există 33.1% locuințe alimentate cu apă și 29.1% locuințe racordate la un sistem public sau propriu de canalizare, ambele valori situându-se peste mediile județene și regionale ale zonei rurale.

Conform datelor INS, în anul 2014, teritoriul GAL dispunea de o lungimea totală a rețelei simple de distribuție a apei potabile de 126.1 km, fiind cu 39.4 km mai mare comparativ cu cea existentă la nivelul anului 2011. În ceea ce privește lungimea totală simplă a conductelor de canalizare, datele oficiale evidențiază faptul că aceasta a crescut de aproximativ 5 ori în perioada 2011 - 2014. Si rețeaua de distribuție a gazelor naturale s-a dezvoltat în ultimii ani (de la 37.8 km în 2011 la 44.4 km în 2014), însă aceasta este prezentă doar la nivelul a 3 localități din teritoriul GAL-ului (comunele Cleja, Letea Veche și Nicolae Bălcescu). **Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii de bază (servicii de gospodărire comunală), de agrement, socială, socio-medicală și sportivă reprezintă o cerință esențială pentru creșterea calității vieții și pot conduce la incluziunea socială, inversarea tendințelor de declin economic și social și de depopulare și îmbătrânire a zonelor rurale.**

Aria teritorială a GAL este străbătută de 157.7 km de drum comunal, dintre care 60.2 km sunt asfaltați, în stare de funcționare bună. Restul suprafeței de drum comunal este acoperită cu piatră sau pământ. Intervenții de reabilitare/de modernizare necesită 74.3 km (47.1% din suprafața totală). Drumurile sătești și de exploatare (345.9 km), respectiv cele forestiere (64.7 km) sunt în mare parte din piatră sau pământ, peste 90.0% din suprafața lor necesitând lucrări de reabilitare.

In conformitate cu documentul "Localități eligibile pentru investiții broadband PNDP 2014-2020 - M19-LEADER", în teritoriul GAL, în localitățile Buhoci, Buhocel, Coteni, Dospinesti, Radomiresti, Siretu, Balaneasa, Poiana, Prajoaia, Scariga, Buchila, Larguta, Valea Seaca nu exista servicii de internet în bandă largă. Modernizarea infrastructurii TIC și a serviciilor de comunicații în comunitățile locale va facilita o participare mai intensă a populației din spațiul rural la procesul de creștere economică, ducând astfel la reducerea disparităților legate de calitatea serviciilor dintre zonele rurale și centrele urbane.